

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esütörtökön.
Hirdetéseknék két hasabos petit sora 16 fill.
Nyiltér sora 30 fillér.

Laptulajdonos és ideiglenes felelős szerkesztő:

OBLÁT KÁROLY.

Egész evre 12 kor., félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

ÁTKÖLTÖZÉS!

KÖNYVNYOMDÁMAT,

ZOMBOR és VIDÉKE

BÁCSKAER VOLKSBLATT

kiadóhivatalát f. évi június havában
: : A SÓHÁZ-UTCZÁBA, : :
a sóárda mellett helyezem át.
OBLÁT KÁROLY.

A munka-adó és a munkás.

Utóbbi időkben Zomborban is — a különböző iparágak között sztrájkba léptek a munkások a munkaadókkal szemben. Mi okozza az elégedetlenséget a munkaadó és munkás között? Oly fontos kérdés, — mely ha önzetlenül, szigorúan bíraltatik és a megtalált ok mindkét részről méltányosan gyógyíttatik, — nagy társadalmi probléma megoldását eredményezheti városunkban.

Manap ág, a midőn a munkaadó és munkás között főnálló örökös ellentétet látjuk: önkéntelenül is azt a kérdést vetjük föl, hogy mi okozza a két félnek egymással való elégedetlenségét?

Munkaadó és munkás egyaránt elégedetlen, de nemcsak egymással, de együttesen is elégtelenek a sorssal és a már elcsépelet pangással s a rossz viszonyokkal.

A munkás és munkaadó viszonyát szabályozó törvények nem felelnek meg a szükséges követelményeknek, és ezeken sürgősen kellene változtatni. Mert alapos megfontolás után senki sem állíthatja, hogy törvényeink módosításra nem szorulnának. Léptenyomon halljuk a panaszt, hogy a kormány nem tesz semmit. De hát mit tegyen? Munkát és pénzt adjon talán? Azonkívül folyvást sopánkodunk, panaszkodunk, siránkozunk, hogy így

meg úgy fáj, — de hogy mi fáj, annak lényeges okát nem kutatjuk.

Törvényeink egyenesen járomba hajtják a munkaadókat és a járomszög a szakembernek a „szabadipar,” melynek eltörlésére — ha szavazásra kerülne — egyhangulag adná szavazatát minden szakember. Felemlítésre még azon körülmény, hogy a legtöbb szolgai állást volt iparosok töltik be, még pedig azért mivel ezek a létért való küzdelemben gyöngéknek bizonyultak a maguk szakmájában. Természetesen azért, mert nem tanulták azt meg elég alaposan. Ebből pedig az a tanulság hogy legyen inkább kevesebb iparos, képzettek legyenek akkor iparunk is fejlődni fog s nem nyomorogni mint manapság. Ennek pedig egyetlen oka, a tanonc ügyrendezetlensége.

A tanonc ügyre vonatkozó törvényeink határozottan hibásak. Így pld. kimondja a tanonc törvény, hogy ha a tanuló kitöltötte a szerződésileg kikötött időt, úgy köteles a mester őt felszabadítani, bármilyen tudatlan is az illető, s tekintet nélkül arra, hogy ez a tanonc képes-e az élelfentartáshoz szükséges összeget megkeresni vagy nem! Persze a segédek mikor felszabadulnak, igen magas véleménnyel vannak önmaguk felől — és az a mondás járja: mi is olyan emberek vagyunk mind a többiek, élni jogunk van, a munkaadók annyit fizessenek, hogy abból megélhessünk, — de hogy mit dolgoznak, hogyan végzik munkájukat és tudnak-e egyáltalán dolgozni, azzal nem számolnak be, ha a munkaadó a gyarló selejtes munka mellett elveszti is megrendelőinek nagyobb részét, és ezzel tönkre megy is — az a ellékes.

Ha a tanonc törvény kötelezné a tanoncokat, kik szerződési idejüket ki is töltötték, de azt köteleg el nem sajátították annyira, hogy abból megélhetnének — kötelezne akár még egy évet, avagy néhány hónapot — egy kevés külön díjazás mellett — utána tanulni, úgy bizonyára annak óriási előnye és haszna lenne úgy az illető

munkás segédre, mint magára az iparra.

Össze kell fogni tehát a munkaadónak és segédnek közös érdekeik megvédésére és alkosanak egy egységes, egészséges segéd törvényt illetve tanonc törvényt. Es ha ez megvan, tartsák ezt be szigoruan — majd meg látják, hogy a szülők nem nevelik hiába gyermekeiket iparos pályára — melyől ma még a középosztály irózik.

Kölcsönös egyetértés, közös megértése annak, hogy munkás és munkaadó egy cél felé törekszenek; rend, szorgalom, kitartás és a mi fő, egymás érdekeinek tiszteletben tartása meghezza a kívánt sikert: közös munkálkodásuknak gyümölcsét, a boldogulást és megelégedettséget.

Közeledjenek egymáshoz mester és segéd szeretettel. — becülje meg egymás törekvését, úgy előlog állni az iparosok között a régi jó szokás, — mely napjainkban már kimuló félben van, — hogy a segéd a mesterben jóltevő atyját, — a mester pedig segédjében apólsárra és gondozásra szoruló fiát, gyermekét lássa és szeresse. Ez a sztrájk legbiztosabb ellenszere.

* **Bács megye és Zombor város beruházásai a képviselőházban.** A képviselőház a csütörtökön benyújtott beruházási törvényjavaslatban befoglaltatnak a zombori törvényszéki palota, a baja-báttaszéki és gombos-erdődi vasuti hidak; és pedig a magyar királyi államvasutak Baja és Báttaszék államásait egymással a Duna áthidalásával összekötő vasuti vonal és az ezzel kapcsolatos Dunahid 8000000 koronával, a magyar királyi államvasutak Gombos és Erdőd állomásai közötti vasutvonal átépítésével kapcsolatosan a komp helyett létesítendő Dunahid államköltségen kiépítettése 7.000000 koronával. Most már csak azt kívánjuk, hogy a törvényhozás mennél hamarább abba a helyzetbe jusson, hogy a ma betervezett javaslatot elintézhesse s ezzel megnyissa gazdasági életünk kiszikkadt területei számára a beruházások tápláló életforrását.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bárányánál, idült bronchitis, számarhurut és különösen lábadozóknál influenza után ajánlatik.

meli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Lellemes szaga és jó íze miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerárban üvegenként 4. — kor.-ért kapható.

Figyeljünk, hogy minden üveg alatt ezéggel legyen ellátva: F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel Svájc.

* **Az országgyűlés husvétiszünete.** A félhivatalos Bud. Tud. jelenté: A képviselőház a horvát pénzügyi egyezmény elintézésé után már jövő esztendőkor megkezdi husvétiszünetét. A beruházási törvényjavaslatot a pénzügyminiszter a képviselőház szerdai vagy esztendői ülésén fogja beterjeszteni. A képviselőház husvétiszünete április 10-éig fog tartani, úgy, hogy az első képviselőházi ülés április 11-én, hétfőn lesz.

* **Állami beruházások és Bács-Bodrog vármegye.** Az ex lex megszüntése után — a régóta várt állami beruházási javaslatot e napokban nyújtotta be Lukács László pénzügyminiszter a képviselőházba. A Duna áthidalását két ponton javasolja a pénzügyminiszter és pedig gombos — erdődi vonalon egy dunai hid építését és a baja — battaszéki áthidalását — a kereskedelmi miniszterium tárcájába tartozókat. A gombos — erdődi áthidalásra hét millió korona van előirányozva, míg a baja — battaszéki elsőrangú fővonal és Duna hidra az eredeti hét millió korona helyett most 8 millió koronával több van előirányozva. — Szakemberek egybehangzó véleménye szerint azonban a gombos — erdődi áthidalásra a hét millió korona oly kevés, hogy azzal csak az elő munkálatokat és a szükséges feltöltéseket lehet majd végezni.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ez évi első évnegyedes közgyűlését f. évi márczius hó 26. napján tartotta meg a vármegyei székház nagytermében, a bizottsági tagok nagy részével együtt.

Latinovits Pál főispán, pont 9 órakor lépett a terembe és elsősorban üdvözölte a szép számban megjelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével Lánckor Antal, tb. főjegyzőt, a felszólalni kívánók felhívásával Léderer Pál tb. főjegyzőt, az ügyészi teendők ellátásával pedig Dr. Mikosevits Kanut, vármegyei főügyészt bizván meg, a gyűlést megnyitotta.

A hosszú tárgysorozat valamennyi pontjára ki nem terjeszkedhetünk részletesen, azokia csak annyit jegyzünk meg, hogy mindenütt az állandó választmány határozata alapján és szerint lett minden egyes tárgy elfogadva.

Megemlékezzük azonban a tárgysorozatot két pontjáról külön is, mert hisz e két pont volt az a magnes, mely nagyon is vonzotta megye bizottsági tagjainkat a közgyűlésre.

Az egyik Rácz György és Dr. Grünbaum Pál bizottsági tagok önálló indítványai, melyek alapján a közgyűlés a közel napokban beállott, váratlanul bár, de éhajtva óhajtott parlamenti béke helyreállítása, illetve a törvényen kívüli állapot megszüntetése felett való örömeinek teljes és őszinte megnyilatkozásáért dokumentálta azzal, hogy feliratilag Tisza István miniszterelnököt és miniszter társait, továbbá a képviselő házat és Thaly Kálmánt, mint kinek elsősorban köszönhető, hogy az országban, hosszú időn át dúló szomorú s törvény ellenes állapotok megszüntek.

A másik pont pedig, mely szintén nagy vonzó erővel bírt, a megejtett választás, a zentai főszolgabírói állás és az ezen állás betöltésének esetleg megüresedő állásoknak betöltése. A főszolgabírói állásra egyhangulag Dr. Buday Pál eddigi vármegyei árvaszéki ülnök és tb. főjegyző lett megválasztva, az ekként megüresedett árvaszéki ülnöki állásra pedig Dr. Gergurov Márk eddigi vármegyei aljegyző, ennek helyére pedig Scherer Rezső eddigi közigazgatási gyakornok. Az

ujjonnan megválasztott tisztviselők nyomában le is tették az esküdt, mely után Latinovits Pál lelkes szavakkal üdvözölte, kitartásra és munka szeretetre buzdítván őket.

A választás megejtése után meg is változott nyomban a közgyűlés képe, mert a bizottsági tagok legnagyobb része eltávozott, ott hagyván azokat, kiknek feladatuk volt a hosszú tárgysorozat pontjainak elreferálása, melylyel azonban azért délig elkészültek.

Hírek.

A „Zombor és Vidéke“ kiadóhivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

* **Atköltözés. Könyvnyomdat, a „Zombor és Vidéke“ és a „Bácskaer Volksblatt“ kiadóhivatalát f. évi június havában a sóház-utczába, a sóáruda mellé helyezem át.**

OBLÁT KÁROLY.

* **Főispáni ebéd.** A tegnapi megyei közgyűlés alkalmával a főispán ebédet adott, melyen hivatalosak voltak: Dedinszky János, Dr. Gergurov Márk, Hipp Dezső, Karácson Gyula, Dr. Kék Lajos, Mihajlovits Kornél, Pető Lajos, Pető János dr, Szendy Lajos, Trichter X. Ferencz, Dr. Zákó István Etlap a következő volt: Barna leves. Ragou pástétom. Vesepecsenye körözve barna mártással. Borjusült befőttel. Kirántott csirke zöld salátával. Csokoládé és francia Crème. Gyümölcs. Sajtok. Fehér és vörös bor, francia pezsgő. Kávé.

* **Kinevezés.** Latinovits Pál főispán dr. Burtik Győző adai orvos, tb. járárorvost tiszteletbeli főorvossá nevezte ki.

* **Előléptetés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága Blumenthal Károly aljegyzőt a vármegyei árwapénytárhoz osztotta be.

* **Az ország polgármesterei Nagyváradon.** A tavasszal, május havában, Nagyváradon tartják meg a magyar polgármesterek szokásos kongresszusukat. Az összes törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei részt vesznek a tanácskozáson, amelynek egyik fontos tárgya a városi tisztviselők fizetésrendezése lesz. A város vendégei megismerik Nagyvárad alkotásait is, amelyek közül a két legújabb és legnevezetesebb, a városháza és a villamos mű. Zombor városát Hauke Imre polgármester fogja képviselni.

* **Küldöttség a főispánnál.** Csütörtökön egy 20 tagból álló veprováci küldöttség tisztelettel Latinovits Pál főispánnál Dr. Molnár Károly országgy. képviselő és Faller Alajos a község jegyzője vezetése alatt. A küldöttség vezetője dr. Molnár Károly arra kérte a főispánt a község nevében, hogy hasson oda, hogy a bresztováci vasuti állomástól az országot Veprovác községig minél előbb kiépíttessék. — A főispán a tőle megszokott előzékenységgel, fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy mint a viszonyok megengedik az út ki lesz építve.

* **Igazságügyi palota Zomborban.** Midőn múlt évben Plósz Sándor igazságügyi miniszter a rigyicai kerületben választóit meglátogatta, egy napra bejött Zomborba is, hol Latinovits Pál főispán vendége volt. Ez időt felhasználta arra, hogy úgy a bírósági épületeket és azok elhelyezését mint pedig egy új igazságügyi palota elhelyezésére szükséges terület megszemlélésére fordította. Miután a miniszter meggyőződött, hogy Zomborban egy törvényszéki palota felállítása szükséges, — most beváltotta ígéretét midőn a beruházási nagy kölcsön javaslatba a Zomborban felállítandó igazságügyi palota építésére 240 ezer koronát beállított. A telket a várostól reményli megkapni az igazságügyi kormány. E területek között vannak a bajai úti Zsivánovits féle kert, és a Matzicz féle sarok vendéglő a mellette levő háztömbökkel. Városunk nagyot nyerne szépészeti szempontból is egy új palotával — miért is a szükséges áldozatot meg kell hoznia.

* **Uj gyorsvonal járat** Latinovits Pál főispán hathatós közbenjárása folytán sikerült neki kieszközölnie a kereskedelemügyi miniszteriummal, hogy május hó 1-től fogja a budapest-zimonyi, illetve a szabadka-dályai vonalon új, harmadik gyorsvonatpár fog közlekedni, mi a személyi és árú forgalmat rendkívül emelni fogja. Mint értesültünk Budapestről reggel 8 órakor fog egy gyorsvonal indulni, mely délután 1 órakor Zomborba érkezik, — míg Zomborból d. után 3 órakor indul a gyorsvonal Budapestre — mely este 8 órakor lesz Budapestre érkezendő. A Budapest-Szabadka, illetve Szabadka-Ujvidéki vonal szakaszokban e járatoknak megfelelő időben fog az új gyorsvonal közlekedni.

* **A bácsmegeyi telefon ügyében** Latinovics Pál főispán április második felében széleskörű tanácskozmányt hív egybe, melyre a birtokos, kereskedői, ipari és tisztviselői osztály számos tagja kap meghívást. Az ankettnak az lesz főleg a feladata, hogy a miniszterium által a telefonüggyel szemben támasztott ama követelésének feleljen meg, hogy a megye minden községének legalább 3 telefonállomás létesüljön.

* **A zentai vashid.** Az Osztrák-Magyar Bankigazgatósága értesítette Latinovics Pál Bács-Bodrog vármegye főispánját és Zenta városát, hogy a zentai vashid építéséhez kért másfél millió koronás amortizációs kölcsönt megadta s a közigazgatási bejárás után folyósítani fogja. A kereskedelemügyi miniszterium e hó végén küldi le a városnak a miniszterium hidépítési osztályában készített terveket. A közigazgatási bejárás április 18 ikára vankitűzve. Az építkezés — ott a hol most a kompközlekedés van — a nyár folyamán megkezdődik, úgy, hogy a hid a jövő év végéig teljesen elkészül. A vasanyag nagy részét Resiczán rendelik meg. A hidügyi jogügyi bizottság f. hó 23-án d. u. 3 órakor ülést tartott, a melyen Lovász ügyész bemutatta a Gfrerer Miklós hidbérlet elleni bérleti szerződés megszüntetése, továbbá 20,000 korona és járuléka iránti sommás keresetet, azután elhatározták, hogy megújítják azt a pert, mit a város Gfrerer ellen évi 4000 K. hidbérlet összeg megítéléséért indított, de melyet elvesztett, mert nem tudták beigazolni, hogy a bérlet szerződés szerint a hidvám hasznait húzza.

* **A szabadkai ügyvédi kamara közgyűlése.** Ügyvédi kamara tegnap rendes közgyűlést tartott Pankovich Andor elnöklete alatt, amelyen mindenekelőtt Dr. Schäffer Mór volt választmányi tag elhunyt felett fejezte ki a kamara

részvétét, küldöttséget menesztett az országban és elhatározta, hogy a temetésnél a kamara titkára Dr. Révész Ernő bucsuztatót mond. Aztán a miniszterhez küldendő évi jelentést tárgyalták és elfogadták csekély módosítással Révész Ernő titkár magas színvonalon álló javaslatát. Zomborból az ügyvédi egyesület elnöke és Dr. Pataj Sándor jelentek meg a közgyűlésen.

* **A zentai járás székhelyének** Okanizsára való áthelyezése végett mozgalom indult meg Okanizsán. A mozgalmat mi is üdvösnök tartjuk, mert csakugyan illogikus, hogy az okanizsai közigazgatási kerület székhelye Zentán legyen.

† **Gyászbeszéd.** Vettük a következő gyászjelentést. Alulírottak, egy a maguk, valamint számos rokonaik nevében is a legmélyebb fájdalommal jelentik a szeretett és felejtetlen jó anya, hitves, testvér és rokon Fenyvesi (ezelőtt Fuczin) szül. Simits Katalin folyó évi március hó 22-én este 1/10 órakor, életének 39-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó évi március hó 24-én d. u. 3 órakor a róm. kath. egyház szerzetesai szerint beszenteltették és a béregi róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyezték. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó évi március hó 28-án fog a béregi róm. kath. templomban az Úrnak bemutatni. Béreg, 1904. évi március hó 22-én. Béke p. c. r. Filipovics szül. Simits Mária, testvére. Filipovics András, sógora. Filipovics férj. Ognyanov Ruzsa, testvéreánya. Fenyvesi (Fuczin) Márk, férje. Fenyvesi Lajos, Fenyvesi Ferencz, gyermekei. Fuczin András, bátyja. Fuczin Agnes és Jánya, rokonok.

* **A sztrájk elleni végdelem.** Az Országos Iparegyesület legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést intéz a munkaadóknak a sztrájk ellen való megvédésére alkalmas törvényes intézkedések alkalmalmazása, valamint a sztrájk törvényhozási szabályozásának tanulmányozása iránt. Elhatározták továbbá, hogy az összes iparágak munkaadóinak szervezkedésére mozgalmat indítanak. A miniszterhez intézett felterjesztést ma adta át a szakosztályok elnöksége, Thék Endre elnöklété alatt gróf Serényi Béla államtitkárnak és Szerényi József miniszteri tanácsosnak. A felterjesztésben az Iparegyesület azt kívánja, hogy a sztrájk-kérdés törvényhozási rendezése sürgős tanulmányozás tárgyává tétessék. Addig is, míg ez a kérdés a törvényhozás elé kerül, a törvényekben, különösen az ipartörvényben már most is meglévő intézkedések szigorúan érvényesüljenek, nevezetesen a munkából jogtalanul kilépő segédeknek a munkára való kényszerítéséről és a dolgozni öhajtó munkások védelméről való gondoskodás megtörténjék. A szegedi kereskedelmi és iparkamara szintén elküldötte a napokban felterjesztését ezen ügyben.

* **Utonállás.** Schopper András bajmoki földesgazda csütörtökön estefelé tanujáról 3 éves fiával kocsin a községben lévő házába akart bejönni, midőn már kezdett besötétedni, az útnak egy elhagyott helyén két ismeretlen alak, valószínűleg azon hitben élve, hogy pénz találnak nála, a kocsit megállították, Schoppert pedig onnét lehúzták és bottokkal fejét jól összeverték s a mikor pedig látták, hogy semmit sem találnak nála néhány koronán kívül, szépen elillantak. Szegény ember azután minden erejét igénybe véve feltápáskodott kocsijára és nagy nehezen behajtott a már nem messze lévő házába. A tettesek közül az egyikben felismerni vélte egy mezei őrt; a csendőrség szorgosan keresi mindkettőt.

* **Érdekes lelet.** Az ujverbászi nagyszabású kendergyár földmunkálatainál a napokban egy ősidőkből származó kőedényt elégett emberi hamvakkal, találtak a munkások. Érdekesek az egy méter mélységben fekvő égető kemenczék, ugyszintén a földbevéjt gabonaraktaik sokasága. — Már azért is érdekesek ez őskori leletek és maradványok, mert Bácska e részét tengeri vízmedenczének tekintik a hagyomány. — Az érdekes leletet Kiss Gyula községi jegyző, a megyei történelmi társulat muzeumának adományozta.

* **Az Ujvidék alatti partbiztosítás fenntartási munkálataihoz** szükséges 2130 m³ első osztályú kőanyagból álló kőhányás létesítésének biztosítása tárgyában f. é. április 6-án d. e. 10 órakor az ujvidéki folyammérnöki hivatalban, zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik. Az ajánlatok 5% bántópenzzel a folyammérnöki hivatalhoz adandók be.

* **A földművelésügyi miniszter és a baromfi-tenyésztés.** Tallián Béla földművelésügyi miniszter a gazdasági élet minden ágazatára kiterjeszti figyelmét. Többek között a baromfi-tenyésztés föllendítésére is súlyt helyez, a közelmúlt napokban a baromfi-pestis elleni védekezés tárgyában adott ki terjedelmes körrendeletet az összes törvényhatóságokhoz s egyuttal utmutatással is szolgált. Eddig rengeteg pusztítást okozott a baromfi gazdaságokban a helyi-közeli föllépő dögvész s miután a kisgazdák jóformán teljesen tanácstalanul állottak, nem tudtak a veszedelem ellen védekezni. A földművelésügyi miniszter alapos kioktatással szolgált a gazdaközönségnek. Ennek igen jó hasznát veheti minden baromfi-tenyésztő. Ideje, hogy végre valahára a gazdaság e jövendőztető tenyésztési ágával is komolyan foglalkoznak.

* **Varieté-Cirkusz Wollner Zomborban.** A Wollner-fivérek varietécirkusza jövő héten városunkba érkezik és husvét vasárnapján meg előadásait. A cirkusz 46 személyből áll, mind elsőrangú művészek és művésznők; baletkar és saját zenekarával bir. — A bajai lapok mind elragadtatással írják a társulatról. A művészek körül a lapok következőket különösen kiemelik: Riedisser Testvérek kerékpárművészeket, kik művészi mutatványokkal bámulsába ejtették a közönséget. Művészetben nem állnak mögöttük Miss Anny és Miss Mery sem, kik ugy graciózus magyar tánczokkal, valamint a légtornán való mutatványokkal szünni nem akaró tapsra ragadták a közönséget. Mr. Delfini kitűnő kézügyűvel játékaival gyönyörködtetett bennünket. Wollner Ferencz igazgató művészi játéka dícséretre méltó.

* **Bajok a kivándorlás körül.** Eddig mindig csak azt hallottuk, hogy sok százer ember hagyta már el az országot, de azt még sohasem hallottuk, hogy ebben baj vagy panasz volna, mert a forgalmat elsőrendű társaságok bonyolították le: leginkább Bréma útján, a kivándorlók nyugodtan mentek és jöttek vissza, zsendár, jegyző, szolgabíró sohasem kellett hozzá. Csak most értesülünk arról konkrét formában, hogy a kivándorlás kérdése nagy veszélyben forog és amit ebben az országban sohasem hitt volna senki: most legújában a kivándorlókat tolonczolás módjára viszik Fiuméba és onnan akarják a magyar kikötőből Amerikába vinni. Amde nem így sikerül a dolog, mert valami angol társaság akarja a fogalmat lebonyolítani, ez pedig nem rendelkezik elegendő hajóval és már háromszor lemondta a hajó indítást azzal, hogy az utasokat, akik Fiuméba érkeznek egyszerűen vasutra ülteti őket harmadik osztályú lassított személyvonatba, elviszi Antwerpenbe, onnan kis

hajókkal Angliába, innen ismét vasuton Liverpoolba és csak azután hajón Amerikába. Ez a csekély utazás 26—28 napig tart, tehát majdnem egy hónapig, amit nem bir el a magyar ember. Egészen világosan elmondjuk, hogy eddig 6—7 nap alatt lehetett Amerikába menni, ezután ha nem fogunk egész erőlylyel ez ellen tiltakozni egy hónapig fog taratani. Nagyon ajánlatos lesz, ha a kormány jólmegfontolja a kivándorlás ügyét, mert ez nem tréfa dolog, nem szolgálati szabályzat, hanem élet és egészség kérdése. A szolgabírók már el sem engedik a népet más uton mint Fiumén át, ami sok panaszra ad alkalmat.

)(**Itt a tavasz!** Tavasz és nyári ruháink rendbe hozások gondot okoz ha nem tudunk egy megbízható céget a hova azokat vegyi tisztítás vagy festés végett küldeni, Olvasóinknak melegen ajánlhatjuk Berkecz István utóda (tulajd. Kovács Endre) Kelme selyem festő és vegytisztítógyára. Budapesten Kinizsy-utca 14/b. Fenti cég 40 éves fennállása és jó hírneve elegendő garantiát nyújt arra nézve, hogy a beküldött férfi- és női ruhák, függönyök, himzések terítők stb. stb. pontos és kifogástalan elkészítését biztosítsák. Árjegyzéket a cég ingyen küld és 20 koronánál nagyobb összegű megrendelésnél a csomagot bérmentve küldi.

)(**Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 34. mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképeséssel bíró fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

)(**Csipkefüggönyök 1 frt. 10 kr. Az Orendi szőnyegház** Bécs I. ker. Lugeck 2 küld husvétig saját szövőstől szép csipkefüggönyöket 1 frt. 10 kr. különleges árért áblakonként, vagy 2 részben. Színes illusztrált díszkatalogus szőnyegekéről, takarókról stb. kívánatra ingyen és bérmentve.

)(**Haladunk a korrall.** Aug néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjébe lugas-szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is csuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom esemeszőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, abrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk“ című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

)(**Ragályos-e a tuberkulózis?** Ezen az emberiség összességére felette fontos kérdés a tuberkel-bacillusnak Koch Róbert tanár általi felfedezése óta igenlő választ nyert. A bacillus terjesztőjeként a tuberkulózisok köpete lett elismerve. A cél tehát, ezen betegek köpetét kevesbiteni. Ezen cél az újabban felfedezett és sokoldalulag használt „Sirolin“ előnyösen előmozdítja. „Sirolin“ valószínűs gyógyító hatása szer a tuberkulózis ellen. Nemcsak a köpetet kevesbiti, mely lassankint teljesen megszűnik, de meg a köhögést is enyhíti és nemsokára teljesen elenyészik, az étvágy javul és emelkedik a testsúly.

(**Az Urambátyám** az egyetlen magyar társadalmi és családi élelapp, mely nem politizál, nem személyeskedik, nem sért, de töröl metszett, zamatos magyar humorral mulattat öreget, fiatal egyaránt. Uj szerkesztője Erdélyi Zoltán szakított a régi rendszerrel, s most a lap tele van szebbnél-szebb képekkel, kronikás és nem krónikás adomákkal, csattanós versekkel, bolondos rejtvényekkel és vidámsággal, egyszóval eleven, fürge és vidám élelapp lett ismét a jó öreg Urambátyám. — Előfizetése $\frac{1}{4}$ évre 4 korona. — Tessék mutatvány számot kérni! Szerkesztőség és kiadókivatal Budapest, VIII kerepesi út 69. szám.

Az »Ország Világ« jubileuma.

Ennek az évnek a karácsonyán ünnepli meg az „Ország-Világ“ fennállásának negyedszázados jubileumát. Hosszu huszonöt év küzdelmeire és sikereire pillanthatunk vissza, mely idő alatt lapunk a magyar olvasóközönség széles rétegében terjedt el és gyökeret vert oly családoknál is, a hol azelőtt külföldi hasonló irányu lapok képezték a szellemi táplálékot. Huszonöt év alatt sikerült elérnünk azt, hogy a magyar olvasóközönség nagy tábora sorakozott zászlónk alá, s mi ezt avval háláltuk meg, hogy úgy lapunk kiállítása, mint tartalma tekintetében mindig szebbet és jobbat nyújtottunk.

Az a folyton erősödő rokonszenv, melylyel a magyar olvasóközönség lapunk iránt viseltetik, tette nekünk lehetővé eddigéig is, hogy minden év karácsonyán gazdag tartalmu Almanach-hal lephettük meg olvasóinkat, ámde kétszeres örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy ebben a jubiláris esztendőben olyan Almanach-ot adjunk előfizetőinknek, mely nemcsak tartalom, hanem külső kiállítás tekintetében is méltán feltűnést fog kelteni.

A Jubiláris Almanach részére eddig a szerkesztőkön: dr. Váradi Antal és dr. Falk Zsigmondon kívül még számos írók, költők és zeneszerzők adtak kéziratot.

A diszes névsor feleslegessé tesz minden dicséretet. Egyetlen kötetben foglal helyet a magyar íróvilág minden disze, legkiválóbb poétáinkkal és zeneszerzőinkkel együtt. Külön hangsúlyozzuk azonban a Jubiláris Almanach pazar kiállítását, mert voltak a multban panaszos szavak, melyek a diszes tartalomhoz nem találták méltónak az Almanach egyszerű kiállítását. Ezuttal nem lesz panaszra ok ebben az irányban sem.

A Jubiláris Almanach külső kiállítás tekintetében lényegesen el fog térni az eddigiektől. Alakja nagyobb és tetszetősebb, papírja erősebb, belső kiállítása szebb és izlősebb lesz az eddigiéknél. Olyan diszmű lesz ezidei karácsonyi ajándékunk, mely méltán szolgál majd díszül minden szalon asztalának.

Visszatérve az Almanach tartalmára, annak kiegészítő és befejező része lesz az a bő fejezet, mely a magyar ipar és kereskedelem multját, jelenét és jövőjét fogja népszerűen ismertetni. Népszerűen és mégis szakszerűen fogunk foglalkozni a magyar ipar és kereskedelem 25 éves történetével, behatóan fogjuk tárgyalni a magyar ipar és kereskedelem jelenét, annak vezető harczeit, és mindebből prespektívát nyitunk a magyar ipar és kereskedelem jövőjének. Érdekes és érdemes munka lesz ez, mely bizonyára minden olvasónk érdeklődésével fog találkozni.

Jubiláris Almanachunkat minden előfizetőnknek megküldjük külön keresztvétel alatt. Ebben a jubiláris esztendőben még több meglepetést is tartogatunk előfizetőink részére. Pünkösdkor küldjük meg összes előfizetőinknek Honti Nándor festőművész, Amerikában élő hazánkfia »Tá-

vozás a párisi operaházból“ című festményének gyönyörű színnyomatu reprodukcióját.

Csarnok.

Ahol bálnákat vadásznak.

Angló Norvegian Fisking Company.

Norvégországi utirajz.

Irta: Vértesi Károly.

Skaaró. — Gidver igazgató. — Nyitott szája mint egy kapu. — Bálnászhajók. — Szigonyos ágyú. — El nem menekülhet. — Hajdan és most. — Szivarozás közben. Diadalkapu és kerti butor halcsontból. — Sokat tognak. — Egy bálna értéke. — Emléktárgyak. — Kihalt vidék. — Vizesések. — Lyngenfjord. — Skjaervö. — Loppennél templom és paplak.

Mély barázdát szánt a gőzös orra kanyarodva s fehértaréju hullámokat keltve megállapodást tartunk Tronsótól nem messze fekvő Skaarónél. Fürge matrózaink leoldozzák gyorsan a turista hajó négy csolnakát s vasdarukon bocsátják le a víz színére. A hajó oldalhidja leeresztve, a lépcsősoron a csolnakokba leszállunk.

Négy erős matrózkar, sima vizen csakhamar a parthoz ránt bennünket. A skaarói bálna vadászat telepét nézzük meg. Ezen a vidéken esik a legjobb vadászat a rengeteg nagy vízi állatra. Tárt karok közé jutva, Giaerer igazgató lekötelező szivességgel magyarázta meg, miként történik ez az érdekes halászat, jobban mondva vadászat. Most is partra vonva feküdt néhány darab, köztük egy már leszalonnázott áldozat a tengeri emlős nagy istenteremtésekből. *)

Egyiknek a szájnnyílása akkora, mint egy kisebb kapu. Sok tőkehalat nyelhetett el vele, hirdetve a tenger világában az állati életnek egymásra való utaltságát. Vizen, szárazföldön, egyik állat a másikat falja, az ember valamennyit, sőt egymást is . . .

Készenlétben három feketére mázolt, kisebb testű gőzöst látunk. Vasmacska fogja őket. Ezekről szórják a halált, szigonyt lönek kisebbszerű ágyuból 50—100 méter távolságból a czethalakra, melyek hollétüket — vesztükre — leheletükkel, az orlikaikból szökőkútszerű vizsugar kiövelésével árulják el. A mintegy kétméter hosszú, hegyes lövegnek a tele részét az e célra öntött külön ágyuba illesztik s lőtávoból durrantják ki. A kötél, mondjuk aczélból van, utána gombolyodik. Ha a bálna jól van eltalálva, kimulik s egyszerűen kihúzzák a 360 méter hosszúra eresztett vastag kötéllel.

De ha a bálna nincsen holtra találva, sok még benne az életerő, neki rugaszkodik s röpitene a bálnász hajót is maga után minden négy órának megfelelő tizenhat tengeri mérföldnyi gyorsasággal, de épen akkor, mikor a sebzett állat neki rugaszkodik, az üdöklő löveg vaskampós négy küllőjét szétnyitja, ezek a nagy állat testébe ékelődnek két méteres átmérővel

*) A kifejldött bálna 80—90 láb hosszú, 110,000 kilogram nehéz s elfogyaszt naponként 200—300 métermázsza kisebb halat. Vembét 18 hónapig hordja, melyet azután két évig szoptat. A bálnák között találunk 300—400 éveset. Foguk száma és nagysága szerint határozzák meg korukat.

s úgy megfogják, hogy el nem szabadulhat:

Ha pedig a hatalmas állat erejét még továbbra is esszeszedné s iramodni bírna még, akkor a szétfeszített küllők, vastag vasrudak, nyomás következtében, a szigonyban elhelyezett gyújtószerekkel a robbanó granátot felrobbantják, ami biztosan öli meg az állatot. Harminez év alatt — ugymond az igazgató — csak három szerencsétlenség történt, mikor a sebzett otromba állat, nagy erejével lerántotta, felborította a gőzöst is. Elenyésző csekély veszedelem ez ahhoz képest, mikor a bálnát kéri szigonynyal keresték. Az ágyuzás módjával nem-e jut a bálna is majd annak a kiveszett őshalnak a sorára, melynek hosszú csontvázát a londoni Britisch muzeumban bámulja a világ. Hozzámérve, a tengerben mindez semmi.

A bálna zsiradékát kifőzik, bőriparczikkek kiállításához szükséges az, egyéb hus és csont alkatrészeit megőrlik s mint igen jó trágyaanyag kerül a kereskedésbe. Sovány talajokhoz keresik. Annál kövérebb az itteni föld a zsirolvasztók körül, szinte csuszik a lábuk menéskor.

A barátságos igazgató a saját lakosztályába hívta be azután a tudásukat gyarapítani törekvőket, és illatos szivart kínált. A halzsir olvasztás légkörében, mely a sűrű fojtó levegőnél is kiállhatatlanabb, talán mondanam sem kell, hogy a Chady Alvarez Habana ajaknak, inynek jól esett. Szivarfüst közt tovább beszélt az igazgató, érdeklő hallgattuk. A dohány illat szükséges volt, annyira halzsirszagu itt minden, kívül, belül, tehát nem csak a csontzúzó és olvasztókban, de az igazgató szalonjában is. Bizvást elmondhatom, hogy ez a hely se vágygerjesztő se étvágygerjesztő.

Azt a boltozatos nemzetközi lobogó kaput — ugymond tovább — a mely alatt önök ide hozzám feljöttek, II. Vilmos német császár tiszteletére állítottuk fel abból az alkalomból, mikor 1892-ik évi július 13—15 itt volt bálnavadászat. Ezeremester. Azt a bálnaóriást, melynek két nagy álkapocs csontjából állítottuk fel az 5—6 méter magas ivkaput, itt fogtuk. Ez volt eddig a Jeges-tenger vadjából a legnagyobb példányunk; 82 láb hosszú volt a csodaállat. Csigolyáiból kényelmes karos, kerti székeket csináltunk, orrából egy obeliszket, bordáiból kerti diszeket, virágágyak befogóit, sőt kerítést. Zöld fűben virágok közt jól is vette ki magát a tiszta fehér szín.

Mondja folytatólag: a mult 1896. évben 127 bálnát ejtettünk el, az idén eddig (jul. 10) nyolczvanat; mind szerencsésen. Egyre-másra egy-egy bálna, ezer svéd korona értéket képvisel. Pedig mennyire kár, hogy a bálnaágyuvél a bálnákat így pusztítják, legujabban elmondja egy nort végországi halászat szaklap. A fókák elszaporodtak nagyon, már a folyókba is behatolnak. A fókák szaporodása jó nygan az eszkimóknak, de nem úgy a halaknak, mert a kártékony fóka nagyon pusztítja azokat. A fókáknak legnagyobb ellenségei és pusztítói levén, egy bálnának megölése, sok fóka életének megmentése. A norvég halászok széleskörű mozgalmat indítva aka-

nkát óhajítás formájába öltöztetve. A
mányhoz fordultak, rendeljen el har-
ez évi tilalmat a bálnák fogására.

Arra kerülvén a beszéd sorja, megnéztük
eg az érdemes igazgatónak diszes keret-
örzött azt az elismerő okmányát, me-
részére a német császár állított ki
említett alkalomból. Láttuk a c-ásár
onzkeretű ajándék arczképét és azt a
varkar-tárczát, melylyel őt a császár meg-
szeltele. Nagyra tartja értéküket.

Athaladunk a halcsont diszítésü par-
oskán, leülünk a bátesigolyából való
helyekre, átmegyünk a halcsontból
melt diadal kapun, melyre a sok zászlót
tűzködték, az összes művelt nemzetek
bogóit, melyek között a magyar trikolor
vigan repdesett. Legfőltül a fehérkeresz-
s, kékszegélyű vörös norvég zászló.

A telepen emléktárgyakat árulnak.
vevelező lapot, amelyen nyitott száju
álna, granátos bálna ágyu és a bálna
ontból összeállított diadalkapu.

Egyebek között egy tisztafehér csont.
otot vásároltam. Nincsen rajta semmi
yers fantáziát, egyszerű és sima, fogan-
nyuja norvég balta alakú. Egy nagyobb
álna orrsontjából van kifaragva. Azzal
apaszkodtam fel másnap a Nord lap szirt-
okára s azzal jártam azután a Svartisek
letseireinek örökjég sívatagán, melyre fa-
gyos némaság borul. Rövid idő alatt há-
rom emléket fűztem hozzá, ezekkel az
emlékekkel himbáltam ezután.

Hajónk tova indult. Az égen tarka
elhők foszló tömege. A kihalt vidéken
osak az ezüstfehér vizrohanások öntöttek
változatosságot a környékbe. A 2000 méter
magas hó és jégmezős sziklahegységgel
övezett Lyngen-fjora, a vidék legszebb
disze, Skjaervö sorakozik mellé, ámulatos
hegyvidékének arktikus jellegével.

Loppennél nézzük a templomot és
paplakot, melyet jégár vesz körül. Hát
még itt is lehet élni? — a hol a termé-
szet már csak nyomort tár fel. . . . Sőt
hirdetni a kereszténység tanait hangoz-
tatni, hogy a vagyon még nem boldogság.
Ez már csakis keresztény lelkipásztortól
tellik ki.

A muló nap mulandóságával Isten
nevében tovább megyünk.

Irodalom.

— *Pataj Sándor versei.* Lapunk mun-
katársa Dr. Pataj Sándor harmadik kötet
versét a jövő hónapban adja ki „Nyár“
című ésserre előfizetést hirdet. Egy kötött
példány ára egy forint, mely összeg a
szerző címére Zomborba küldendő.

— *A török nő élete a társaságban és a há-
rem.* Írta: Hairió Ben-Aiad herceg. A szerző
arczképével és érdekes életrajzával. Egyedül jog-
aitott magyar kiadás. Ára diszes kiállításban K 1.20
Török herceg leplezi le európai közönség előtt a
hárem titkait. Török herceg emeli fel hangját,
kiált szíve mélyéből fakadó hangon igazságot,
hogy megmentse a török nőt, a ki most a legna-
gyob társadalmi nyomorban sanylődik. Ez ugyan-
sak nem mindennapi jelenség erre csakugyan rá-
illik, hogy modern szenzáció! De bármiképpen is
megragadja az a mű, a melyről itt szó van, min-
den érző ember figyelmét, és bármit kelti is fel
mindenkinek figyelmét, ép oly természetes, hogy
akadták, a kik ezt a segélykiáltást el akarták foj-
tani. A cenzura működésben lépett, és a herceg
például Bécsben is csak kigyásokkal adhatta elő
gondolatait. A magyar kiadásban azonban helyre-
állítják a hűségokat, és az előadás, melyet a kiha-
gyasok dacára is mindenütt a legnagyobb lelkesé-
dással fogadtak, ezuttal maga teljességében lát

napvilágot és méltán számíthat a legnagyobb mér-
vű kaposágra. A herceg könyve először ismertet
meg a török lakodalmi és házasságbeli szokások
hű képével, elébünk tárja a török főurak háremei-
ben lejátszódó titkos, homályos eseményeket. Je-
lentést tesz arról a gonoszról, a melylyel Török-
országban még nagyban üzik a kereskedést rab-
szolgákkal, azokról a rabszolga-üzelmekről, me-
lyek elrontották Stambul erkölceit, Stambul leve-
gőjét, és a mely ebben a légkörben akadályozza
az intelligencia felvirágzását, a művelődés minden
haladását. A paloták természetellenességei közep-
te nő fel a török nő, a hárem szörnyeteggel örök
börtönünkben és nem esoda, ha ebben a környe-
zetben habozás nélkül engedi át magát a maga
ösztöneinek. Féltekenység és harag válnak rugó-
va olyan gonosz zetteknek, a melyek azokhoz ha-
sonlók, a minők az európai nagyvárosok legalan-
tasabb köreiben szoktak előfordulni. A szerző, a
ki Mahmud Ben-Aid basz leánya, vezére a céltu-
datos és lelkes nők ama kis csapatának, a mely
követeli, hogy adják meg a nőknek azokat a jog-
kat, a melyek őket az Izlam szerint is megilletik.
A szultán kémekkel őriztette ezt a hősléki
asszonyt, de sikerült kijátszania a poroszok éber-
ségét és gyermekeivel együtt elmenekült Európá-
ban élő férjéhez. És a mikor menekülése sikerült,
feltette magában hogy szóval és írásban betekin-
tést nyújt a művelt nyugatnak a török nép szo-
morú családi állapotaiba. Bátran és rendületlenül
küzd azért, hogy lerázza a rab ág igáját, és hogy
ha most nem is tudja elérni célját, legalább elő-
készíti annak megvalósulását.

Ad 1358 szám.
fig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

A bsztamási üresedésben levő
községi orvosi állásra folyó évi feb-
ruár hó 4-én ad. 685/904. szám alatt
kiírt pályázati határidőt a község kép-
viselőtestületének kérelme folytán ezen-
nel meghosszabbítom és felhívom ezen
állást elnyerni óhajtókat, hogy szabály-
szerűen felszerelt kérvényeiket hozzám
1904. április hó 8-ig okvetle-
nül terjesszék be, mert a később ér-
kezők figyelembe vételét nem fogom.
A szerbnyelv tudása megkívánatik.

Az orvosi állás javadalmazása
1600 korona havi előleges részle-
tekben kiszolgáltatandó évi fizetés.

200 korona negyedévi előleges
részletekben kiszolgáltatandó évi lakbér.

Látogatási díj vényirással együtt, ha
az orvos beteghez megy nappal 1 ko-
rona, ha a beteg megy, az orvoshoz
60 fillér.

Ejjel ezen díjnak kétszeresse.

A megválasztandó orvos köteles a
községi szegényeket ingyen gyógyke-
zeln.

Öbecse, 1904. márczius 18-án.

Dr. Balaton Gyula
főszolgabíró.

Egy bogsnár műhely

lakással együtt, igen forgal-
mas helyen, ahol évek óta bog-
snár műhely volt, kiadó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Tóth József
kovácmester, Gyulafalván.

IDÜLT TOROK-ÉS
GÉGEFÖHURUTNÁL
FENYESEN FEVÁLT A

Rohitsi STYRIA-
FORRAS

: GARGALIZÁLÓ VIZNEK. :

Herczog Ferencz, Kozma Andor, Kóbor
Tamás, Kenedi Géza, Mikszáth Kálmán

főmunkatársai

AZ UJSÁG

független politikai napilapnak.
Felelős szerkesztő: GAJARI ÖDÖN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1 óra . . . 2 kor. 40 fl.

¼ évre . . . 7 " " "

AZ UJSÁG a DIVAT SZALON - nál
együttesen előfizetve ¼ évre 10 K helyett **9 kor.**

Tessék mutatványszámot kérni.

Gyönyörű pazar kiállítású ajándék: AZ ÉN KOR-
TÁRSAIM című Mikszáth-Album. Minden előfizető
megkapja, a ki félévre egyszerre küldi be az előfi-
zetési díjat, vagy a ki félévi kötelezettséggel negyed-
évenként vagy havonként fizet elő AZ UJSÁG-ra.

Cím: Az Ujság kiadóhivatala Bpest, Kerepesi-ut 54. sz.

NAGY BUTORELADÁS.

Van szerencsém a n. é. butorvásárló közönséget megnagyobbított és egész ujonnan felszerelt **butoráru raktáromnak** szives megtekintésére tisztelettel meghívni.

Minden vevő, a ki bármiféle butort vásárolni kíván, saját érdekében cselekszik, ha legelső sorban is

BUTORÁRU RAKTÁROMAT

látogatásával megtisztelt és arról meggyőződést szerez, hogy nálam, igényeinek megfelelőleg minden, mi csak lakberendezéshez szükséges, az egyszerűbbtől a legdiszesebbeni kivitelig, nagy választékban, **meglepő jutányos árak mellett** beszerezheti.

Nagy választékos készletet tartok raktáron teljes

háló-, ebédlő-, szalon- és irodai berendezésekben,

Cecesszió-, Barok, Angol és Reneszáncze kivitelben,

szintén egyes butordarabokban, u. m.:

díszbutorok, és különböző szekrények, ágyak, asztalok, székek, dívánok, tükrök, képek, függönyök, asztal- és ágyterítők, vasbutorok, stb. stb. kivételesen szépen és I. minőségű jól dolgozott árúknak, úgy hogy teljes bizalommal vállaltok írásbeli kezességet bármely nálam vásárolt butordarabért.

A n. é. butorvásárló közönség szives megtiszteltetését kérve

teljes tisztelettel

Adler Adolf, Zombor. Kossuth Lajos (fő) utca, kárpitós és butorkereskedő, csak a Takarékpénztárral szemben.

Uj elsőrangú írógépek

üzletfoszlatás folytán kaphatók. Tudakozódásokat „Nagyon jutányos” jelleggel e lapra hivatkozással **Mosse Rudolfhoz, Budapest Ferencziak-tére 3, intézendők.**

Drezdai Motergyár R.-T.

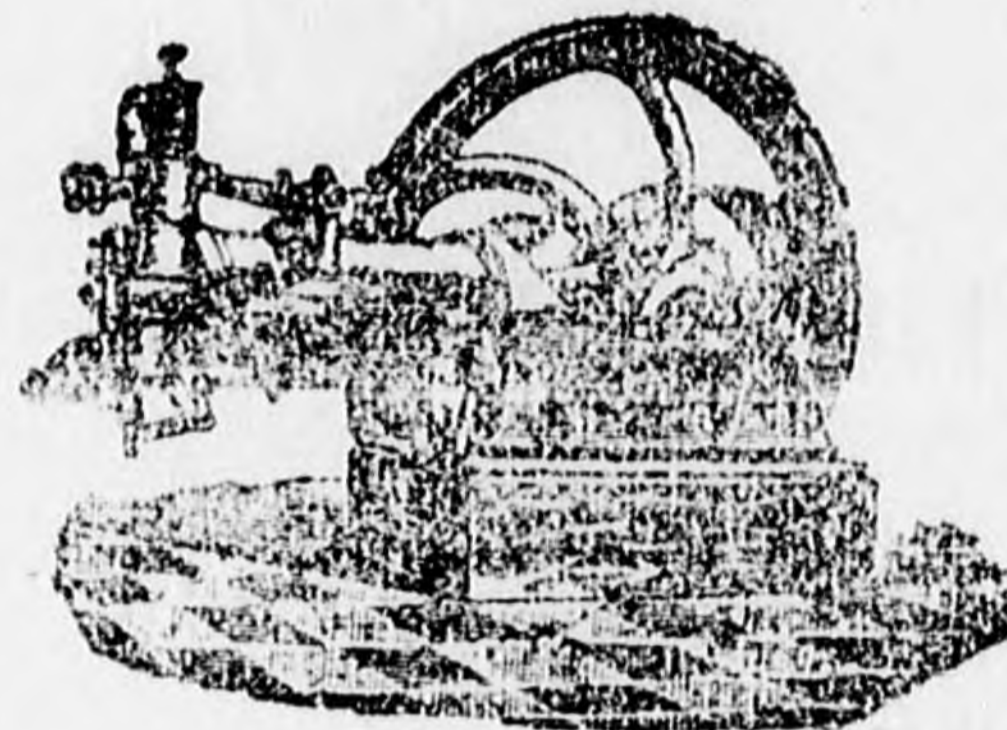
(ezelőtt Hille) főktelepe és műhelye

GELLÉRT IGNÁCZ és társa

Budapest, VI., Teréz-körút 41

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elsimert legjobb, legtükrösebb, legtartósabb gyártású drezdai benzint-motoroka lokomobilokat és széngáz-fejlesztős (generátoros) motorokat.

Legtöbb kiállítás

Legjobb minőségű

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemerő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kiüntetve.

Kedvező fizetési feltételek!!

Legmesszebb menő jótállás!

Uj! Budapesti főműhely Uj!

redezünk be, drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Szőlőbirtokosoknak és mezőgazdáknak

Akáczfából hasított szőlőkarót,

Akáczfa kerítési oszlopot,

Akáczfa komlóoszlopokat,

Bognároknak

Akáczfa kerékküllőket,

Akáczfa gömbfát,

Akáczfából nyersen vagy félig kidolgozott kocsirészeket a legjutányosabb árak mellett ajánljuk, ugyanitt mindennemű fák olcsón kaphatók.

Wolf és Trostler, Ujvidék

Iroda: Duna-utca 7. sz.

Fatelep: Örménytöltés mellett.

A n. é. közönségnek bátorkodunk b. figyelmébe hozni, miszerint I. é. február hó 1-én a »kék csillag«-hoz címzett főüzletünket feloszlattuk és csakis a 45 év óta fenálló

divat és kelengyeárú üzletünket

folytatjuk. — Az ujonnan nyitott »kék csillag«-hoz címzett üzlettel semmiféle összeköttetésben nem vagyunk, mit tévedés elkerülése végett, felemlítünk.

Nagy hangzású de üres tartalmu reklámok nem tartoznak a mi ismert szolid üzleti elveinkhez és bátorkodunk hangsúlyozni, hogy dűsan felszerelt raktárunk, **mely izlés és választék tekintetében bármely fővárosi divatárúüzlettel versenyezhet fölöslegessé teszi, hogy a n. é. közönség saját érdeke ellen, a fővárosból drága árak mellett fedezze szükségleteit.**

Ismétellen esedezünk a n. é. közönséghez sziveskedjék bennünket bizalmával megtisztelni és jegyzünk

Kiváló tisztelettel

SCHLIESZER TESTVÉREK.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad viharmentes

Homlokzat-festék-gyár

Kronstein Károly

Bécs, III., Hauptstr. 120, saját házában.

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománcz **Homlokzat-festéke** hatásos vedre. Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománczozott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalom, katonai és civilintézeteknek, vasutaknak stb. **Minden** résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legolcsóbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz, stb. és mindenféle más tárgyhöz. **Egy négyzetméter ára 2¹/₂ kor.** Meglepő eredmény. **Homlokzat-festék**, viharmentes, mészből oldható, 19 minta olajfestékkel azonos. Kgr.-ja **12 kr.-tól** följebb.

EREDETI Singer varrógépek.

Alulírott cég czennel közhirre teszi, hogy

Trefort-utca 212. sz. a. elárúsító telepet nyitott.

Eredeti Singer varrógépek **kizárólag** saját telepeinkben bocsájtanak forgalomba és így csakis a mi cégünk alatti üzletekben kaphatók.

Ugyanott ingyenes oktatást adunk a főlünk vett arra alkalmas gépeken a **divatos műhímzésben.**

Nagy raktár géprészek, tűk, olaj, fonál és hímzőselyemben is.

Tisztelettel

SINGER Co. varrógép részvényt.

Csaks Selle és Kary-féle

FREDIN

kérjük.

Legjobb tisztító szer

minden finomabb czipőhöz. Sárga és fekete. Különösen ajánlatik Boxcall-, Oscaria-, Chevreaux- és Lack-czipőkhöz.

Bécs, XII 1.

• Kérjük csak •
Globus
tisztító-kivonat

mint ezen képmásolat

miután sok értéktelen

utánzatok

o ajánlatnak. o

Fritz Schulz jun.

Aktiengesellschaft, Leipzig u. Eger.

F O N T O S !

Osztálysorsjegytulajdonosok
figyelmébe!

Lukács Vilmos főelárúsító kiadásában megjelenő napi **gyorsnyeremény-jegyzék**, mely a magyar kir. szabad. Osztálysorsjáték összes kisorsolt számait tartalmazza, a

márczius 23-től április 20-ig tartó főhúzás alatt nálunk kapható.

Mindenki, ki a következő XIV-ik sorsjátékra nálunk osztálysorsjegyet vásárol, ilyen listát a főhúzás tartama alatt már most **naponta ingyen kap.**

Ajánlunk egyidejűleg Osztálysorsjegyeket

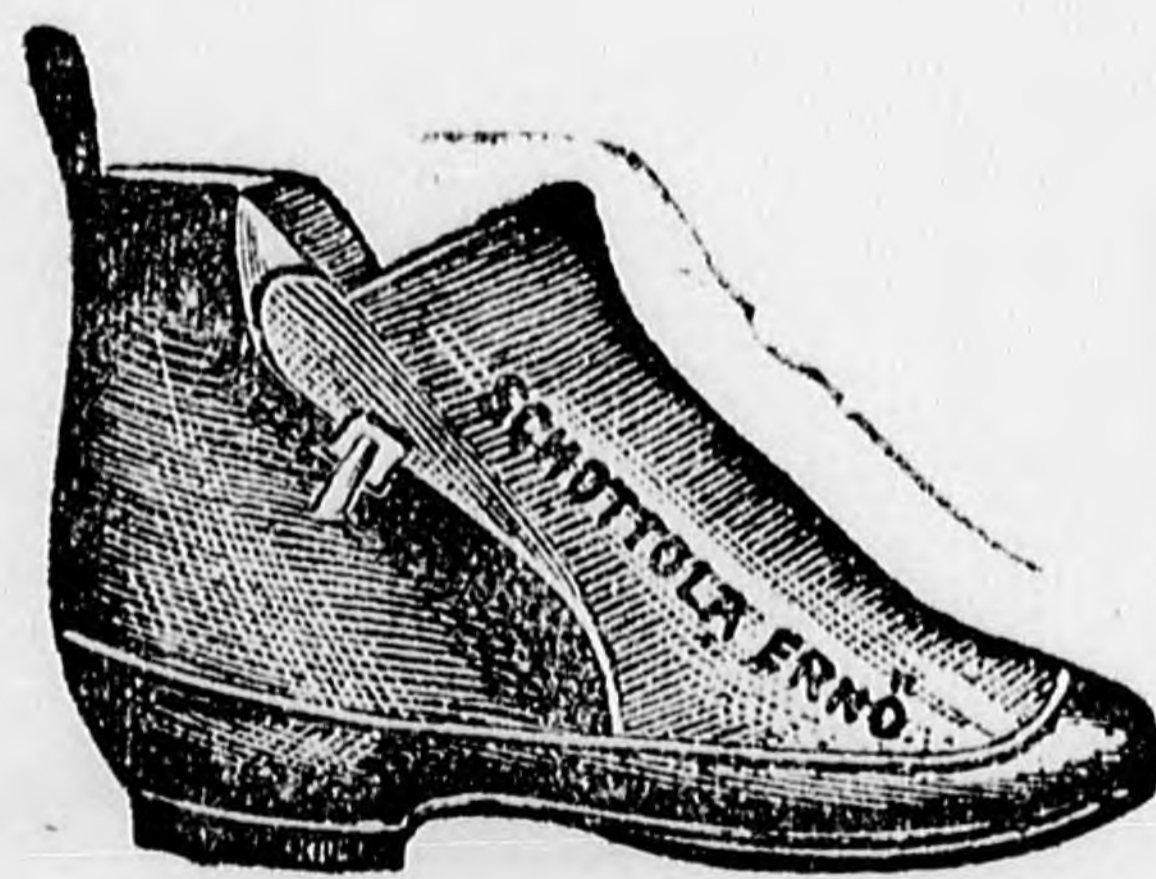
LUKÁCS VILMOS budapesti bankházából

a következő XIV-ik sorsjáték I. osztályára

1 nyolczadot	1 negyedert	1 felet	1 egészert
á 1.50 k.	á 3.—k	á 6.—k.	á 12.—k.

Herczog testvérek

Z o m b o r, Korzó.

Gumi-sárcipők

(kalocsni)

vizmentes gumi hóczipők meleg teveszőr béléssel, férfiak, nők és gyermekek részére; teljesen **vizmentes gumi vadász-csizmák** férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben, eredeti orosz gyártmány, a szt.-pétervári gumiczipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYAK: Halifax, Jackson Haines Gazella és Columbus.

Legjutányosabb árban kapható

SCHÖTTOLA ERNŐ, BUDAPEST

VI., ANDRÁSSY-ÚT 2. sz.

ARJEGYZÉKKEL

ingyen és bérmentve

szolgálok.

Árak beszélnek!

HUSVÉTIG

következő feltűnést keltő olcsó kivételes árak érvényesek:

15.000	méter legújabb tavasz- és nyári di- feljebb
vatkelmek, legszolidabb minőség
115/130 cm. széles 70 fillér	6000	női-blusok bájos szép divat-mosókel- feljebb
mékből K. 1.99
25.000	méter legújabb mosószövetek, u. m.
batiszt, zephir, satin, fehérnemű-tamine,
divatvásznak, Creton stb. 24 fillér	2500	női-jouponok, különféle facon kloth,
Lustre. Kord vagy moschó szövetből . . . K. 2.48
10.000	méter legújabb zürichi divatselyem,
blusokra stb. legkülönfélébb színekben K. 1.10	5000	női-szalmakalap, bájos szép modellok K. 2.—
3000	női tavaszi kabátok szolid posz-
tóból, elegáns facon K. 10.50	3000	női-fűző, kitűnő szabás szolid, anyag . K. 1.75
2500	női-szoknya, legújabb facon elegáns
szabás, szolid angol szövetekből . . K. 8.50	6000	fin-öltöny, szép facon K. 1.80
		4000	kötény, legkedveltebb facon 97 fil

Ezenkívül dús választék minden lehető szövet- és ruházati-cikkben; úgyszintén vászonárak, Chiffon, zseb-
kendők, szőnyegek, függönyök, garnitúrák stb. bámulatos olcsó áron.

Kais. u. königl. Hoflieferanten

LUDVIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse 111.

A monarchia egyedüli szétküldési áruháza, mely daczára a versenytelküli olcsó árak mellett minden megrendelést, már 15 kor. kezdve
teljesen portómentesen küldi.

Remek mintakollekciók szolid gyapju, mosó- és selyem-szövetekben kívánatra
portó- és díjmentesen.
Diszesen illusztrált divatkatalogus.

30 napi próba !!

A világhírné amerikai óragyáros John Scott Marliitt & Holzer, akik gyártmányukat Európában is terjeszten, akurják és a legolcsóbb Syst. Roskopf órákkal versenyeznek, küldök utánvettel vagy az összeg beküldése mellett 2 írt 80 krent.

Egy megbízható Nickel Anker remontoje Scott Watch Patent zsebóra erős 36 óras, nickel szekezetű emailrozott fedelű pontosan perere járó 5 évi jótállás. Minden zseborához egy elegáns goldinlanoz es reklam tárgy díjtalanul mellekeltek. Nem tetszés esetén pénz visszaadatik tehát nincs risikos

M. J. HOLZER

óra és aranyáru gyáritraktár nagyban,
Krakau, (Öst.) Dietelsgasse 66.

es. és kir. államhivatalnok szalítója.
Képes árjegyzék aranyórákra és aranyárnkrol ingyen é beimentve.

 Ügynökök keresetnek.

Hasonlóhirdetményok utánzatok.

Amerikába.

Kedvezményes utazás
a 3. osztályon

 156 korona

Bécsből Antwerpen át

NEW-YORKBA

PHILADELPHIABA

ellátással.

Forduljunk RED STAR LINE

özéghez Bécs, Wiedner Gürtel 20.

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka

A MAGYAR

Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, melyet a „Pesti Napló“ az 1904. évi karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak diszes sorozatát folytatjamost a „Pesti Napló“, új és minden eddigi ajándékot messze tulszárnyaló díszművel, melynek czime ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar festés remekét fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeckytől és Mányoky-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Bencur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki amelyet mesteri kivételű ötven műlapon mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színyomás kép lesz olyan, mint a melyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avatták a magyar könyvpiacozon.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét e könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt A Magyar Festőművészet Albuma, a leggazdagabb, és legdiszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát“ meg fogja kapni a „Pesti Napló“ minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumo, megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára, csak úgy tarthatnak igényt ha egy további egész évre előfizetnek.

A „Pesti Napló“ előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fill. — Szerkesztősége és kiadóhivatala:

BUDAPEST, VI, Andrassy-ut 27. szám alatt van.

NOXIN

CZIPÓ-CRÉME

(törvényileg védve)

sevrő- és kid box ka f-bőr
fényesítéséhez. A bőrt puhítja
s vizálhatlanná teszi, annak tükör-
fényt kölcsönöz. Kapható drogó-
riákban, jobb cipőtüzlet
bőrkereskedés, festék- és
úszorüzletekben.

„Uranos” vegyészeti gyár
HOCHSINGER TESTVÉREK
Budapest, VI., Bózsa utca 85

Saját érdekében
biztonságosan kizárólag

Árdekes írója által,
Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szavatolt
Pentagon

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévíz gyógyfűrdő,
páralan gőzfűrdővel, legmodernebb
szappanfűrdőkkel, pompás ásványviz-
szodákkal, kő- és kádifűrdőkkel.

200 kényelmes lakosztóval.

Prospektus kívánatra
legyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB
a KRIEGNER-féle
1 üveg 3 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: KORONA - GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE!
ELŐZÉKENYSÉG!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
a magy. kir. szab. osztályosították fénycsúzó helye.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14.459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
lovai-kölcsönöket, melyek után

Hónos kölcsönkötésnél:		2% a levonásnál:	
50 évről a 100-ig	6.50%-a	50 évről a 100-ig	5.20%-a
20 : : : : 20	6.00%-a	20 : : : : 20	5.00%-a
10 : : : : 10	5.50%-a	10 : : : : 10	4.75%-a
5 : : : : 5	5.00%-a	5 : : : : 5	4.50%-a

törlesztendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet
díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

Szállodás: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.

100 szoba 2-20 k-tól fejtebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fűrdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi francia berek és a világjáró „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerő.

REMINGTON

IRÓGÉP
ÚJ MÓDELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legakrabább gyógymód: asthma, szív-, gyomor-,
ideg- és bőrbaj, székélődés, emésztés zavar stb. ellen.
Megalapítója és egyedüli képviselője:

D. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 16. SZ. I. EM.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolítja minden szappant, májfosztást, pattanást, mál-
essert stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz.
Bűnyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2-4, hozzá ugorka-száppal 1-2, order 2-4
Postai szétküldés naponta.

Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszer-tára:
Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST
V., Lipót-körút 7.

BÉCS

Dreierstrasse 70-72.

Benzin- és
petrolin-
motorok

Benzin- és
petrolin-
lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezerrel berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

Versenyosa
kívüli olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia
női ruha-kalme-költözések árúháza

LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 4.
Mintákat az ország minden részébe
legyen és bérmentve
küldenek

A Richter-féle
Liniment. Caps. Gomu.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsdőlésül alkalmaztatik
köszvényél, csúszó és megkülönböztet.
Intés. Silányá b utánzatok miatt
bevásárláskor óvatossak leg-
gyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Horgony” védjeggyel
és a „Richter” cze jegyzéssel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerertárban
kapható. Főraktár: Török József
gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa.
csúsz. és kir. ud vari szállítók.
Rudols tadt.

Óhja!
Köhögés rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásuk.

Eljen!
Egger mellpastillái,
az étvágyat nem rontják
és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszerertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Kapható Zombor: Mihajlovits István, Schwarcz Emil, Tarczay István, Temes-
váry József gyógyszerertáraikban.

Egger mellpastilla
osa thamar meggyógyított.

Oblát Kázoly könyvnyomdája Zomborban.